

Od mostu w dwumieście do granicy między państwami. Granica polsko-niemiecka w świadomości mieszkańców miast podzielonych w świetle pamiętników

Mieszkańcy Słubic, Zgorzelca i Gubina – doświadczający od kilkunastu lat otwartej granicy, żyjący w ośrodkach integrujących się z sąsiednimi niemieckimi miastami za rzeką, określanymi jako Europa/Euro-Miasto lub Dwumiasto – od marca 2020 roku mierzyli się z restrykcjami w przekraczaniu granicy, właściwie z jej zamknięciem, co rządcy uzasadniali wolą uniknięcia rozprzestrzeniania się pandemii COVID-19. Decyzje o reborderyzacji podjęte na szczeblu centralnym (w wielu krajach UE i poza tym obszarem) silnie wpłynęły na ponadgraniczne relacje gospodarcze (w tym konsumpcję i korzystanie z usług), rynek pracy, spędzanie czasu wolnego i możliwość kontaktu z bliskimi zza granicy, a zatem dookreśliły negatywnie codzienność żyjących na pograniczach. Celem projektu jest zbadanie jak zmiany stopnia przepuszczalności granicy zapisały się w świadomości żyjących w polskich częściach największych miast podzielonych pogranicza zachodniego RP. W projekcie zostanie wykorzystana metoda dokumentów osobistych, a dane badawcze pozyskane zostaną w konkursie na pamiętnik, który będzie ogłoszony w miastach usytuowanych bezpośrednio „na granicy”. Zgodnie z założeniami leżącymi u podstaw tej metody, spisane pamiętniki pozwolą na szerszy, pełniejszy wgląd w świat przeżyć i doświadczeń mieszkańców pogranicza w codzienności zmieniającej się granicy niż rozproszone komentarze na stronach internetowych i wypowiedzi w mediach. Umożliwią też refleksję nad doświadczaniem granic w perspektywie długofalowej.